V-16750/17 (1932/33)

MEI 1932 No. 1 17de Jaargang

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko", gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd

Ĉio per amo, nenio per forto. *(S. Franc. de Sales)*

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs f 1.50 per jaar Eksterlanda Jarabono f 2.—	Adres der Redactie: P. M. BROUWER Pahudstraat 134 's-Gravenhage.	Afzonderlijke nummers 20 cent. Advertentiën 50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

OP ZOEK NAAR DE GRAAL.

„Cent semoj perdiĝas, mil semoj perdiĝas.
Ni semas kaj semas konstante."
(Zamenhof).

Wonderbaar is de kronkelende weg, die de ridders op zoek naar de Heilige Graal toch eindelik voert naar het einddoel. Bewonderenswaardig is de moed en het uithoudingsvermogen waarmee de schijnbaar onoverkomelike moeilikheden overwonnen worden.

Graalridders sloegen ook dikwijls een verkeerde weg in en veel energie is verspild en veel onnodig bloed vergoten. Maar de goede weg werd toch teruggevonden en de Graal werd veroverd.

Op dit ogenblik bestaat in Nederland een Graalprobleem. Hier zijn enkele der vrouwelike Graalridders op een dwaalspoor geraakt en dezen dreigen met zich mee te nemen een groot deel van de Graalbeweging.

In dienst van hun heilig ideaal, hun konkrete doel, is noodzakelik, altans nuttig gebleken een Internationaal bruikbare taal. En tot grote verwondering van ons die dageliks ondervinden de bruikbaarheid van de *bestaande* wereldtaal: Esperanto, gaan ze op zoek en met een bijna kinderlike naïviteit, met een betreurenswaardige blindheid gaan ze eksperimenteren met een *nog niet bestaande* en *nergens gebruikte* z.g. wereldtaal. Die naïviteit gaat zover, dat ze zich wenden tot de President der Spaanse Republiek met brieven in het Occidental. Al waren die 300 brieven door de Graal-leden nog zo netjes op Graal-papier geschreven, niemand in Spanje zal

er iets van begrepen hebben. Of gelooft de Graal-leiding dat werkelik?

Voor ons Esperantisten staat het vast dat het zaad ruim 40 jaar geleden gestrooid op de harde bodem der ideaalloze werkelikheid niet vruchteloos is gezaaid. Wij allen gaan door en zaaien nog iedere dag, roekeloos als Graalridders, maar ook met het zelfde idealisme bezield, het zaad naar alle kanten uit, wetend, dat duizend zaden verloren gaan, maar wetend ook, met onwrikbare zekerheid, dat Esperanto de wereld aan het veroveren is en dat niets en niemand Esperanto op zijn wereldveroverende tocht zal kunnen onderhalen.

Wij zaaien en zaaien. En al is schijnbaar de bodem van de Graalbeweging voor ons zaad ongevoelig en zijn er weer duizend zaden verloren gegaan, wij zaaien en zaaien. Eenmaal zal de Graalleiding inzien, en laten we hopen heel spoedig, dat de ingeslagen weg de verkeerde is. Zij heeft de behoefte aan een wereldtaal gevoeld en als ware Graalridders zullen ze eenmaal de goede weg vinden.

Esperantisten hebben geleerd te wachten. Nederlanda Katoliko zal heel gerust wachten totdat gebleken is wat wij nu reeds durven voorspellen: Het eksperiment Occidental zal mislukken.

En dan zal ook blijken dat we nu niet vruchteloos ons zaad gestrooid hebben. Daarom: „Ni semas kaj semas konstante".

VAN HET HOOFDBESTUUR.

JAARVERGADERING VAN NEDERLANDA KATOLIKO.

De H. Mis zal worden opgedragen in de Kapel van Pastoor Grol, Laan 27. Aanvang kwart voor 11. Predikatie door Pater Call. Preller O.P.

Zij die komen met de hieronder aangegeven treinen zullen aan de stations ontvangen worden door een Esperantist, die zorgen zal voor geleide door R.K. Verkenners.

Voor de later komenden wordt hier vermeld dat de Kapel en ook „Het Hof van Berlijn" te bereiken zijn met lijn 2 vanaf Stat. H.S. en met 6 en 13 vanaf Stat. S.S. (Halte: Jan Hendr. straat).

Aankomst treinen H.S.M.

van Amsterdam aank. Den Haag: 9.04, 9.34, 9.49, 10.04, 10.20, 10.34.
van richting Rotterdam: 9.04, 9.24, 9.37, 9.52, 10.22.
van Rotterdam (Hofplein): 9.09, 9.34, 9.39, 10.10, 10.34, 10.39.
Aankomst treinen S.S. (van richting Utrecht): 9.17, 10.02.

Diner.

Na de H. Mis is er gelegenheid tot het gebruiken van een eenvoudig diner. Kosten *f* 1.—. Menu: Soep, Rosbief of Wiener Schnitzel met div. Groenten en Aardappelen, IJs of Pudding.

Voor de deelnemers zal in een zaal van „het Hof van Berlijn" apart gedekt worden. Wie gebruik wenscht te maken van deze aanbieding gelieve zich voor de goede orde op te geven aan de Secretaris van P.D.K.E. Sro. G. Keet, Rijklof van Goenstraat 53 den Haag. (Vóór 12 Mei a.s.).

Zondagavond vóór de Jaarvergadering.

Gezellig samenzijn in zaal III van „het Hof van Berlijn" voor de Nokoanoj, die reeds dan zijn aangekomen. Aanvang half 8.

Ingediende amendementen:

1. Van de afdeeling *'s-Gravenhage*. (Reeds geplaatst in Maartnummer.)

I. Na artikel 12 van het jeugdreglement worde een nieuw artikel bijgevoegd, n.l.: in plaatsen waar geene afdeeling van N.K. is, voorziet het bestuur occasioneel.

II. In plaatsen, waar reeds een afdeeling van N.K. gevestigd is, kan N.K. slechts nieuwe leden aannemen door middel van deze afdeeling.

2. Van de afdeeling *Leiden*. Betreffende het voorstel, contributieverhooging.

Onder *b*. leze men: In plaatsen, waar een afdeeling van N.K. bestaat, kan N.K. slechts individueele leden aannemen tegen een contributie van minstens *f* 6.— per jaar. Dit om te voorkomen, dat men zich niet aansluit bij de plaatselijke afdeeling (met uitzondering van Religieusen, die geen lid der plaatselijke afdeeling kunnen zijn.)

Bemerking van het hoofdbestuur.

Art. 5 2e lid van de nieuwe statuten regelt deze kwestie.

3. Van de afdeeling *Tilburg*.

a. De contributie blijft zooals voorheen.

b. Kan vervallen, daar zoodanige leden reglementair niet bestaan.

c. Dit ongewijzigd aan te nemen.

Toelichting: In verband met de tegenwoordige crisisomstandigheden is contributieverhooging o.i. onverantwoordelijk; belangrijk ledenverlies zal hiervan het gevolg zijn, hetwelk beteekent 'n stap terug op den weg ter bereiking van ons doel.

De afdeeling: Eĥo de Kuiklando stelt voor f 5.— te zenden om de hoofdkas van N.K. te steunen, in de hoop, dat andere afdeelingen zullen volgen.

Als afgevaardigden voor de verspreide leden waren 6 personen aangezocht. De heeren P. Heilker te Hoofddorp en A. Verkleij te Gouda, zonden reeds bericht dat zij de aanwijzing als zoodanig accepteerden.

„NEDERLANDA KATOLIKO" EN DE KATHOLIEKE JEUGD.

ENKELE OPMERKINGEN EN AANWIJZINGEN.

Nu de a.s. jaarvergadering op het punt staat de besprekingen te openen over het door het hoofdbestuur ontworpen concept-reglement voor jeugdafdeelingen in N.K., kan het zijn nut hebben daaraan reeds vooraf een enkel woord te wijden.

Immers, we staan met dit reglement voor een zeer beslissende stap in ons N.K.-leven. Het gaat er om de groei en de bloei van onze R.K. Esperantobeweging te verzekeren; meer nog: een jonge loot te enten op onze vereenigingsboom, die niet na zal laten in de toekomst rijke vruchten voort te brengen en die de sapstroom in ons N.K.-leven aanhoudend zal blijven prikkelen tot verhoogde activiteit.

Men onderschatte deze nieuwe richting in ons N.K. niet. Iedere propagandist komt na kortere of langere tijd tot de conclusie, dat de propaganda voor Esperanto onder „plenaĝuloj" in zeker opzicht slechts beperkte mogelijkheden biedt. De bron, waaruit tot dusverre hoofdzakelijk werd geput, begint, hoewel niet geheel, toch bedenkelijke teekenen van uitdroging te vertoonen. Alleen het feit reeds, dat de groei van N.K. gedurende de laatste jaren hoofdzakelijk te danken is aan de toetreding van jonge elementen, moet ons reeds wijzen in een andere dan de tot dusverre gevolgde richting.

Het nog resteerend niet Esperantistisch gedeelte der oudere generatie is immuun voor Esperanto propaganda. Zeker, er valt bij de verdere ontwikkeling onzer actie ook van die zijde nog te rekenen op steun en sympathie, maar het aantal practizeerende Esperantisten, dat daaruit nog kan worden aangeworven, moet, het is een eenvoudige kwestie van berekening, jaar na jaar achteruitgaan.

Bij de jongere generatie, zoo ontvankelijk voor nieuwe frissche idealen, vindt onze roepstem vooral in de laatste tijd de beste weerklank.

Ook het door onzen vriend de Jong in het April-nummer ge-

signaleerde verschijnsel, waaruit, ondanks alles, toch een eigen streven der jongeren tot overbrugging der taalverschillen blijkt, moet ons tot overweging stemmen. Er blijkt *behoefte* aan een internationale taal te bestaan! Dat moet ons vooreerst genoeg zijn. Maar dan ook de koe bij de horens gevat!

Bij de jeugd en in de R.K. jeugdbeweging ligt een onuitputtelijk arbeidsterrein voor onze propaganda en onze actie. De daar schuilende jeugdige krachten moeten worden gerecruteerd. Dat eischt het belang van de R.K. jeugdbeweging, dat is de levenskwestie voor onze R.K. Esperantobeweging.

Een enkele gewichtige vraag zal zich bij de organisatie van die jeugdkrachten voordoen n.l. „Is het in het kader van de huidige sterk gecentraliseerde R.K. jeugdbeweging wel wenschelijk aan een aparte organisatie van de R.K. jeugd op Esperanto-terrein te beginnen?

Maken wij daardoor geen inbreuk op het allesoverheerschend verband, dat de nieuwe zoo frissche richting in de R.K. jeugdorganisatie kenmerkt?"

Een antwoord hierop zou als volgt kunnen luiden: Evenals er in de huidige R.K. jeugdbeweging plaats is voor specifieke sociale, studie en ontwikkelingsgroepen, kunnen ook speciale Esperantogroepen er een plaats vinden. De band met de R.K. jeugdorganisatie behoeft voor deze afdeelingen in 't geheel niet te worden verbroken, ja een scheiding moet zelfs ten sterkste worden ontraden, immers, juist dit verband doet onze beweging het middel aan de hand de geheele katholieke jeugd door middel van deze afdeelingen te kunnen bereiken. We zijn van meening, dat er voor deze afdeelingen geen beletsel kan bestaan, naast het verband met de R.K. jeugdbeweging, aansluiting te zoeken met N.K. Onze bond is sterk genoeg zich met de leiding ervan op Esperanto-gebied te belasten. Daarvoor zal het noodig zijn, dat het hoofdbestuur van N.K. contact zoekt en overleg pleegt met de hoogere instantie's in de R.K. jeugdbeweging, maar niet minder hebben onze afdeelingsbesturen hierin een schoone en vruchtbare taak op zich te nemen. Contact en overleg met de landelijke en plaatselijke R.K. jeugdorganisatie is de weg, waarlangs onze Esperantojeugdafdeelingen tot ontwikkeling moeten komen.

Tegen één ding willen we tot slot waarschuwen: men denke toch niet, dat de eventueele aanneming van een reglement voor jeugdafdeelingen in N.K. voldoende is; dat daarmede onze taak voorloopig is volbracht. Neen, juist dan begint eerst het werk, dat werklust, liefde en tact zal eischen van leiders en leidsters.

Leden van N.K. bedenkt, dat ge, door deze taak op U te nemen, een steentje bijdraagt aan het schoone werk der R.K. jeugdorganisatie, maar ook op de meest doeltreffende wijze medehelpt aan de verwezenlijking van uw R.K. Esperanto ideaal.

In iedere plaats, waar een afdeeling van N.K. bestaat, moet binnenkort ook een jeugdafdeeling zijn. Tio povas, se vi nur volas!

J. H. WESTEN.

HAGO 1932.

En tiuj ĉi malfavoraj tempoj eblecon oni povas supozi, ke diversaj el niaj amikoj, kiuj apartenas al la regulaj vizitantoj de niaj jarkunvenoj, eble nun pro financaj motivoj devus forresti.

Se niaj amikoj tion juĝas neevitebla, ni devas respekti iliajn motivojn. Tamen ne tro baldaŭ oni prenu tian negativan decidon, ĉar la kostoj ne estas tiom altaj. Ĉiu jam povas ĉeesti je la 10¾a, kiam komenciĝas la Sankta Meso, kaj la kunveno finiĝos jam sufiĉe frue por ke ĉiu povu ankoraŭ akiri sian hejmon. La loĝadkostojn oni povas ŝpari.

Certe sendos ĉiu sekcio siajn delegitojn, neniu loko manku! Precipe ni esperas ke niaj membroj el Hago mem, el Leiden, Haarlem kaj Rotterdam, ankaŭ el Amsterdam, grandanare vizitos nian ĉiujaran manifestacion.

La signifo de tia kunveno ĉiam estas pli granda ol ĝia programo. Tiu valoro ne nur ekzistas en la pritraktado de la programaj temoj, sed — grava fakto — grandparte en la komuna pritraktado de ĉio, kio povos helpi al la bono de nia movado.

En la pasinta jaro ni ne jam povis akiri la deziratan nombron de 2000 membroj; eĉ ni devas konfesi, ke la anaro en la lasta tempo preskaŭ tute ne pligrandiĝis. Ĉu estas kulpa la malfavora ekonomia situacio? Ĉu estas kulpaj ni mem?

Kion ni ne jam atingis, tion ni atingos ankoraŭ. Ni estas fervoraj, neniel ni estu senpaciencaj. Kaj, se ni ne jam trovas la deziratan apogon, kontraŭe eĉ el tiuj rondoj, kiuj laŭkaraktere certe devus batali je nia flanko renkontas nur malkomprenon, eble rektan kontraŭagadon, ni restos fidelaj.

En Hago renkontiĝos la gvardio de l'plej frua hor'kaj la plej entuziasma junularo.

H. D.

UIT DE AFDELINGEN.

RAPORTO

pri la ĝenerala jarkunveno de la Katolika Unuiĝo Esperantista „Per ĉi tiu signo ni venkos." en Boxtel, je merkredo la 16an de Marto 1932a.

Post la malfermo per la kristana saluto, kelkaj internaj aferoj estis priparolataj de la prezidanto. La jarraporto de la sekretario devis forresti pro ĉirkonstancoj, tamen ĉi tiu manko estis kompensata abunde de la ĝojiga komuniko de nia laborema kasistino, kiu komunikis en sia mallonga raporto ke la enspezoj estas pli grandaj

ol la elspezoj. La propono, uzi la saldon por festvespero estis akceptata per ĝeneralaj voĉoj, tamen estis prokrastata pro nia venonta unua jarkvino.

Post streĉiga estrarelekto — momenton la nombro de la voĉoj por kaj kontraŭ estis egalaj — la prezidanto sciigis la novan somerprogramon. Nia duonmonata klubvespero daŭrados.

Dum ĉi tiu vespero estas parolata nur Esperanto sub la gvidado de unu el la grupanoj kaj konsiderante la rezultojn en la lastaj monatoj ĉi tio marŝas bonege.

Plue la estraro rememorigis al la tradicia pilgrimado al 's-Bosch je la unua dimanĉo en majo. Ankaŭ estis decidata fari ekskursojn per biciklo al Heeswijk kaj Grave kaj promenadajn ekskursojn en la ĉirkaŭaĵoj por altigi la interligecon de la membroj, kaj por fari propagandon. Estis nomata nova gazetara- kaj propaganda komitato.

Ĉe la ronddemando estis akceptata la propono rilate donacon al la kriza komitato kaj al Zamenhof monumento. La prezidanto fermis ĉi tiun amikan kunvenon per la uzata saluto.

La gazetar- kaj propagandkomitato.

RAPORTO.

pri la Jarkunveno en Cuyk a. d. Maas.

Dimanĉon je la 3a de Aprilo okazis la 22a jarkunveno de „La Eĥo de Kuiklando" en la konstruaĵo „De St. Jozefvereeniging", kiu estis bone vizitata. Krom granda amaso da ne-esperantistoj, ankaŭ la Esperantistoj el Gemert kun lia subpastra Moŝto, kelkaj el Venlo, Eindhoven kaj Cuyk ĉeestis. La nova prezidanto Sro Willenborg kaj la nova religia konsilanto Pastro de Visser estis instalataj de Pastro Severijns post kiam la muzikistoj komencis ludi la: Longe ili vivu. Post tio ĉi la prezidanto malfermis la kunvenon per la Kristana Saluto kaj elparolis vortojn de bonveno. La protokoloj kaj la financa raporto estis aprobataj.

La jarraporto de la Sekretario, la fervora pioniro Pastro Severijns estis kompleta kaj plena je humoro kaj satiro. Sro Aerdts el Eindhoven paroladis pri „Esperanto antaŭ ĉia alia lingvo".

Je la fino de kunveno oni priparolis la eblecon por fondi Esp. kurson, kio ne estas tiel facile kiel ŝajnas, kaj precipe ne en Cuyk, kie nur ankoraŭ estas 4 Esperantistoj.

Post tio ĉi la prezidanto fermis la kunvenon per la Kristana Saluto.

Ni esperu ke la Kuiklandanoj ankaŭ fariĝos nedormantaj kaj ke ili sentos la neceson de la bela helplingvo Esperanto.

La dua sekretario: F. BEELEN.

ATTENTIE.

„REGIONTAGA KOMITATO".

De penningmeesters der afdeelingen van „Nederlanda Katoliko", die zijn aangesloten bij het comité voor de streekvergaderingen in het Zuiden, worden beleefd verzocht de contributie over het jaar 1932/33 vóór 1 Juli a.s. op te zenden; na 1 Juli zal per postkwitantie over het verschuldigde, verhoogd met incassokosten, worden beschikt. De contributie bedraagt 12 cents per jaar en per lid der „N.K."-afdeeling. Betalingen per postwissel aan den penningmeester van „Regiontaga Komitato": A. STAALS, Dommelen, 56, VALKENSWAARD.

REKTIFIKATIE.

In het Aprilnummer is in bericht: Reusel, een hinderlike vergissing geslopen.

Het Nieuwe Bestuur is als volgt:
Prezidanto: Frato Wigbertus van Zon, Reusel.
Vic.-Prez.: Sro W. J. Hagen, Nieuwstraat 333, Reusel.
1e Sekretario: J. van Gompel, Hoofdstraat 2, Reusel.
2e Sekretario: Hub. Hermans, Instruisto, Lage Mierde.
Kasisto: J. Vrijsen, de Hoeve, Reusel.
Komisaro: E. Maas, Cigarfabrikanto, Bladel.
Komisaro: J. C. Gijbels, Lernejestro, Knegsel.

UIT DE ESPERANTO BEWEGING.

ESPERO KATOLIKA.

La internacia gazeto de nia IKUE reaperis. Fakto ĝojiga. Direktoro de nun estas Pastro Font Giralt, nia konata tre ŝatata IKUE-prezidanto, kies adreso de nun estas: *Collell (Provinco de Gerona), Hispanujo.*

Ke sub la gvidado de „la kontraŭo de pesimismo" Espero Katolika restu kaj daŭre restu la Voĉo de la Katolika Esperantistaro. Tion ni deziras al la kuraĝa „optimismulo" por kiu ne ekzistas malfacilaĵoj.

Ni promesas nian helpon. Ni ĉiuj abonos nian belan E.K. on.

Por Nederlando la peranto estas laŭ vi jam povis legi en N.K.: Firmo W. van Eupen, Wal 2A, Eindhoven. Poŝtkonto No. 19313.

KOMT NIET TE LAAT

.....uw steentje aandragen voor het *Zamenhof-Monument*, waarvan de onthulling met Pinksteren moet plaats hebben.

Stort onverwijld Uw bijdrage op *postrekening 82984* van

F. MARREVEE, den Haag.

NEĈJO KAJ BLANJO.

Ni ricevis specimenon de noveldonitaj kartoj, pri kiuj la aŭtoro Sro. L. Weyts el Bergen op Zoom skribis jenan:

„La kartoj estas speciale Esperantaj per teksto kaj signifo. Ekzemple „Ni komprenas nin" rilatas ne nur la du infanojn sed ankaŭ la Esperantolingvon. Tiel tiu karto estas tre taŭga esprimilo de la kongresanaj sentoj. „En muzika lingvo" sammaniere ne nur rilatas la muzikon sed ankaŭ la muzikan Esperanton per kiu Neĉjo elkantas siajn sentojn por Blanjo. Mi esperas ke la spritaj kartoj trovos bonan akcepton en Esperantujo, ĉar ili volas konkuri kun la samspecaj anglaj kartoj, kiuj nun regas la merkaton. Kiam oni aĉetas anglan karton kun angla teksto, oni povas same bone aĉeti karton kun Esperantoteksto, kiu estas almenaŭ same komprenebla. Mi ne dubos: la ne-esperantistoj ŝatos la spritajn infanojn geamantojn. Kaj tial mi esperas ke la Esperantistoj helpos min disvastigi la kartojn ankaŭ en ne-esperantistaj butikoj. La prezo estas tre modera, malgraŭ la luksa kartono: nur 7 cendoj. Vendistoj petu specialan tarifon.

Esperante ke Neĉjo kaj Blanjo faros bonan karieron, mi sendas ilin en la mondon."

Ni vidis la kartojn. Ili bele aspektas. Ili sendube valoras esti aĉetataj. Ili certe kontentigos la sendantojn kaj ĝojigos la ricevantojn.

Al la aŭtoro sukceson kaj al Blanjo kaj Neĉjo bonan vojaĝon.

ALVOKO KAJ INFORMO.

Por la biografia parto de Esperanto-enciklopodio eldonota de Literatura Mondo en Budapest, mi bezonas kelkajn informojn pri jenaj personoj: C. Ch. Droogendijk, R. H. Homulle, J. de Haan, J. P. L. Niesten, D. F. Romein, K. H. Meijer, J. Lüneman, H. Linnebank, Lutkie.

Samideanoj, kiuj povus havigi al mi iujn detalojn pri la Esperanta-agado de ĉi tiuj personoj (se eble kun dato de naskiĝo kaj eventuale de morto) bonvolu sendi ilin al mi.

Aldone mi informas pri la jeno: Ricevinte de Literatura Mondo la komision kompili por nomita enciklopedio la tekston pri Nederlando, mi petis al diversaj pli malpli konataj samideanoj per cirkulero kelkajn informojn pri ilia vivo kaj agado. Eble estas bone atentigi pri tio, ke ne estas certe, ke ĉiu ricevanto de tiu cirkulero estos menciita en la enciklopodio. Tio dependas de la enhavo de la respondo, t.e. la graveco de la farita por-esperanta laboro.

Mi dankas al la respondintoj pro ilia bonvolo kaj petas la nerespondintoj ankoraŭ sendi sian respondon.

Enschede. G. P. DE BRUIN,
G. J. van Heekstraat 140.

ESTIMATAJ GESAMIDEANOJ.

La estraro de la Nederlanda Societo de Blindaj Esperantistoj (NoSoBe) estas parte ŝanĝiĝinta. Nia nuna prozidanto estas S.ro R. Israëls, 2e Exloërmond kaj la nuna sekretario estas S.ro de Vos, Molenweg 30, Oosterbeek. La jarkunveno de NoSoBe okazos la kvinan de Majo je la deka kaj duono en la klubdomo de la katolikaj surdmutuloj, Crooswijkschekade 15, Rotterdam.

Niaj donacantoj estas bonvenaj, precipe por la posttagmeza festkunveno.

I. A. DE VOS,
Sekretario Molenweg 30, Oosterbeek.

ESPERANTO PERSDIENST.

Overzicht 1931.

Het jaar 1932 heeft al weer een heel stuk van zijn loop volbracht, zoodat het wel wat vreemd aandoet thans nog een verslag te lezen van het jaar 1931.

Maar de welwillende lezers zullen mij wel willen verontschuldigen.

Het jaar 1931 is voor onzen dienst niet zoo goed geweest als het jaar daarvoor. Dit schrijven wij toe aan twee belangrijke oorzaken.

Daar is dan allereerst deze. Door verschillende omstandigheden is de berichtgeving van ons eenigszins achterop geraakt. Deze oorzaak kan weer in twee deelen gesplitst worden. Het eerste deel is gebrek aan tijd en het tweede, o.i. veel belangrijker is, dat er bitter weinig nieuws tot ons kwam. Het is wel opvallend, dat ook de berichten die buiten onzen dienst om in de bladen werden geplaatst, belangrijk minder waren. Zoodat we alle reden hebben om aan te nemen dat de tweede groote oorzaak is, de tijd waarin we leven. Het valt niet te ontkennen dat we een belangrijk tijdperk doormaken. De eene groote gebeurtenis is nog niet afgeloopen of de andere is er al. Het is dan ook zeer begrijpelijk, dat in een van materialisme overloopende tijd, de pers geen voldoende aandacht kan schenken aan idiëele zaken. En waar het Esperanto dan toch al zoo'n beetje onderaan staat in de belangstelling, ligt het voor de hand, dat de berichten over Esperanto in de allerlaatste plaats komen.

Waar de algemeene toestand nog niet veel beter is geworden, integendeel, verwachten wij van het loopende jaar ook niet veel goeds.

Echter zullen wij ons best blijven doen met de berichten die ons belangrijk voorkomen, te blijven zenden.

In het afgeloopen jaar hebben wij in totaal ontvangen 1636 uitknipsels die voorkwamen in 734 bladen.

Wij zijn er van overtuigd, dat ons lang niet alles bereikt wat er geplaatst wordt. Dat is erg jammer, omdat er op die manier geen zuivere statistiek is samen te stellen. Daarom nogmaals het vriendelijke verzoek, om elk Esperanto-bericht dat men leest, aan ons op te zenden.

Verzonden werden in totaal 42 berichten. Ook het aantal aan de bladen toegezonden berichten is ongetwijfeld grooter, maar nog te veel wordt op eigen houtje gehandeld. Ook dat is erg jammer, want op die wijze wordt onzen dienst nooit wat hij wezen moet: het centrale punt van Esperantoberichten. Wij willen hopen, dat dit jaar de toestand beter zal worden. Er zal nog wel eens een herinnering in de Esperantobladen geplaatst worden.

De ingekomen en verzonden correspondentie beliep 143 stuks.

Bij den dienst zijn thans aangesloten: La estonto estas nia, Federacio de Laboristaj Esperantistoj, Nederlanda Katoliko, Teritorio Nederland U.E.A., Nederlanda Protestanto.

De „Internacia Gazetara Servo' 'heeft ons niet te veel berichten gezonden. Wij hopen dat de activiteit van dezen dienst dit jaar beter zal worden.

Verschillende buitenlandsche jaarbeurzen zonden ons prospecti. Wij hebben gemeend, deze prospecti ook aan de Nederlandsche dagbladen te moeten zenden. Het heeft wel wat extra geld gekost, maar wij twijfelen er niet aan of het is een goede propaganda geweest. Om dezelfde reden hebben wij de brochure van Dr. Dominicus aan de bladen gezonden.

We zullen voortgaan de aan ons toegezonden prospecti te verspreiden.

Zooals bekend, hebben wij in het begin van 1931 de werkwijze van onzen dienst eenigszins gewijzigd. Wij verzonden voorheen onze berichten aan de correspondenten van den dienst en deze weer op hun beurt aan de bladen. Wij vernamen echter van verschillende zijden, dat deze methode veel oponthoud gaf en dat daarmede niet bereikt werd, dat de bladen gelijktijdig werden behandeld. Wij hebben daarom, bij wijze van proef, een jaar lang de berichten rechtstreeks aan de bladen verzonden.

We hebben het gedaan in overleg met de correspondenten en zijn er slechts enkelen geweest, die er prijs op hebben gesteld de berichten zelf te blijven behandelen. Dezulken hebben wij, als er wat was, de berichten toegezonden. Een enkele maal, als ons totaal den tijd ontbrak, hebben wij gebruik gemaakt van het persbureau Vaz Dias. Echter deze laatste methode (V.D.) heeft ons in 't geheel niet bevredigd. Wij peinzen thans op middelen om onzen dienst weer krachtig op de been te helpen. Voor eventueele goede tips zijn wij steeds ontvankelijk.

Het aantal bladen dat min of meer geregeld Esperantoberichten

opnam bedroeg 178. Van deze bladen noemen we speciaal de volgende, omdat deze het grootst aantal berichten leverden:

Algemeen Handelsblad 40; Arnhemsche Crt 45; Avondpost 22; *Avondster* 10; Aalsmeerder Crt. 18; Blauwe Vaan 10; Duinstreek 13; *Echo van het land van Cuyk* 36; *Eindhovensch Dagblad* 15; *Eindhovensche en Meijerijsche Crt.* 23; *Gelderlander* 54; *Gooi- en Eemlander* 12; Haarlem's Dagblad 11; *Huisgezin* 17; Leeuwarder Nieuwsblad 12; *Limburger Koerier* 13; *Maasbode* 52; *Morgen* 27; Nw. Apeldoornsche Crt. 40; Nw. Arnhemsche Crt. 37; Nw. Courant 19; *Nw. Tilburgsche Crt.* 18; Nw. Rotterdamsche Crt. 47; *Nieuwsblad van het Zuiden* 37; *Nw. Venlosche Crt.* 21; Oprechte Haarl. Crt. 18; Prov. Geldersche en Nijmeegsche Crt. 10; Prov. Nd. Brab. en 's-Hertogenbossche Crt. 11; *Residentiebode* 18; Radiogids V.A.R.A. 22; Telegraaf 36; *Tijd* 32; Tribune 34; Texelsche Crt. 10; Utrechtsche Crt. 19; Utrechtsch Nieuwsblad 20; Vaderland 57; Voorwaarts 37; Volk 111; Vacature 15; Vrije Socialist 12; *Zoom* 41; *Zuid Willemsvaart* 14; Zutphensche Crt. 11; *Zuid Limburger* 13. [1])

Sommige bladen geven in vergelijking met het vorige jaar (1930) een daling aan, andere daarentegen zijn vooruitgegaan.

Over het algemeen is het geen gunstig jaar geweest voor onzen dienst. Wij hopen dat het voor de aangesloten vereenigingen en al onze Nederlandsche Esperantisten geen reden zal zijn om zich terug te trekken, integendeel, al is er een inzinking, het mag ons evenwel niet weerhouden om ons best te doen dezen achterstand, om het maar zoo te noemen, in te halen. Het moet en het kan beter worden als we maar eendrachtig blijven samenwerken. Een ieder drage daartoe naar beste krachten bij. Onze dienst is er, gebruikt hem. Maakt onzen dienst tot een sterk publiciteitslichaam. Niet bij de pakken neerzitten, aanpakken!

E. DE WOLF.

KONSOLO, KONSILO, KAJ..... *PROTESTO.*

Kun intereso mi legis en N.K. la informon pri la decido de la holanda „Graal" movado por akcepti kiel helplingvon „Occidental", kaj ankaŭ la voĉojn de kelkaj fervoraj samideanoj kontraŭ tiu ĉi decido.

Vere, la decido estas ege bedaŭrinda. Tamen al ni, Esperantistoj, restas unu konsolo. Esperanto vivas.....

Kaj restas vivanta..... eĉ se ĝi ne estas trovita inda por servi la „Graal"-movadon.

Esperanto vivas..... kaj ankaŭ nia katolika Esperanto movado vivas.

---

1) De cursief gedrukte zijn katholieke bladen. (Red.).

Jes estus estinta granda sukceso por ni, katolikaj esperantistoj, se la Graal estus akceptinta Esperanton.....

Sed..... nun, kiam la „Graal" akceptis „Occidental", mi opinias, ke ne estas desirinde, insisti je revokado de la alprenita decido.

One estas *elkora* esperantisto, aŭ..... oni *ne* estas Esperantisto.

Ni kviete atendu la rezulton pri la „Graal-Occidental" afero,..... jen mia konsilo.

Ni povas ankaŭ ekzisti sen la „Graal", kaj ĉu la „Graal" finfine povos sen ni..... mi estas konvinkita pri la malo.

Tamen..... mi ne neas, mi ne povas nei la fakton, ke estas perdita brila okazo por montri la taŭgecon de Esperanto kaj ke la Esperanto movado certe estas malhelpita de la decido de la „Graal".

Tial mi volas *protesti, fortege protesti* kontraŭ la malsufiĉe konsiderita kaj dangera decido de la „Graal" movado pri la akcepto de „Occidental" kiel helplingvo.

Unue..... kiel katolika esperantisto, ĉar tiamaniere oni eble treege malhelpas gravan katolikan movadon, kia certe estas nia katolika esperanto movado. Ĉu la „Graal" ne scias la vorton „*Solidareco*"?

due..... kiel esperantisto, ĉar tiamaniere la ideo pri internacia helplingvo certe estos malhelpata pro tiu ĉi nova kaj *nenecesa* malkonkordo (memoru „Volapük kaj „Anglic").

tric..... kiel homo, ĉar oni elspezas monon kaj tempon al afero, kies malsukceso jam nun estas antaŭvidebla.

Fine, karaj legantoj, ni laboru kaj ni batalu por Esperanto, la ununura rimedo por solvi la problemon de internacia lingvo. Ni ne malesperu pro malsukcesoj, ni nur laboru despli forte.

Helmond, 10a de Aprilo 1932. J. STALPERS.

BOEKBESPREKING.

„De Proef op de Som." Oefeningboekje bij Esperanto-Woordenschat door Dr. F. C. Dominicus.

Uitgave: Nijgh & Van Ditmar N.V. Rotterdam. Prijs F.0.75

Wie Esperanto-Woordenschat heeft doorgewerkt en beproeven wil of de Woordenschat ook „zijn" woordenschat is geworden kan met dit boekje de proef op de som nemen.

Alleen moet hij aan het Nederlands niet te hoge eisen stellen, want doordat bijna alle woorden uit Esp.-Woordenschat in de lesjes moesten voorkomen, ontstaat een gedrongen stijl met soms „verrassende" zinswendingen. Een bezwaar is dit echter niet. Het kan een voordeel zijn voor de Esp.-Klubs, die het zouden willen gebruiken, want naast de „toetsing" geeft het nu soms een ongedwongen aanleiding tot een gezonde lach.

„De Proef op de Som" voldoet zeker. En wie de „Woordenschat" heeft moet niet nalaten dit naar het uiterlik ook goed verzorgde boekje er bij te kopen.

KIUJ SEKVAS?

NOVAJ MEMBROJ DE N.K. 2a listo.

F-ino Sophie M. v. d. Pennen, Minister Loeffstr. 28, Waalwijk.
S-ro W. H. M. Scheerder, Instruisto, Stationsstr. 16, Amstelveen.
F-ino Regina Jansen, Instruistino, Oeffelt, (Afd. Cuyk).
S-ro Ebben, Boomkweeker, Cuyk, (Afd. Cuyk).
F-ino Verstralen, Instruistino, Cuyk, (Afd. Cuyk).
S-ro J. F. van Bragt, Kleine Bleekstr. 8, Eindhoven, (Afd. Eindhoven).
S-ro F. van Otterdijk, 't Hofke 95, Eindhoven, (Afd. Eindhoven).
F-ino F. de Vos, St. Severusstr. 10, Eindhoven, (Afd. Eindhoven).
A. C. Franken, Zwaluwsche Dijk E. 157, Moerdijk.
J. van Beek, Ged. Singel 22, Purmerend (N.-H.).
F-ino Gr. Heerding, Van Ostadestr. 5[3], Amsterdam.
F-ino Wijnanda A. Witte, Middelweg D. 64, Heerhugowaard (Noord).
Rev. F-ino M. J. J. Odenwald, St. Jozefklooster, Rijksweg 170, Duiven (Geld.).
Rev. F-ino J. E. A. H. Bückmann, St. Jozefklooster, Rijksweg 170, Duiven (Geld.).
Rev. Frato Odulfus (J. H. Vinken), Instruisto, Hoogstr. 1B, Veghel.
M. Vergeer, Ham 41, Boskoop.
S-ro J. Kremers, Instruisto, Kerkstraat 143, Mill (N.-B.).
F. J. Dumorée, Bleeklaan 62, Leeuwarden.
S-ro Jan van de Kam, Reversdijk A. 14, Lieshout (N.-B.).
G. H. Kerkhofs, Vriezestraat 19, Dordrecht.
S-ro André Loos, Ĉefinstruisto, Eindhovenscheweg 68, Valkenswaard, (Afd. Valkenswaard).
S-ro de Haas, Leliestraat 51, Leiden, (Afd. Leiden).
S-ro Nicolaï, Hooge Rijndijk 240, Leiden, (Afd. Leiden).
F-ino D. van Halderen, Stille Rijn 7, Leiden, (Afd. Leiden).
S-ro Lamb. Ant. Eype, St. Vitusstraat 25, Naarden.
H. K. Conradi, Helvoirtscheweg 17, Vught.
L. Flint, Blijhamsterstr. 2, Winschoten (Gr.).
S-ro L. H. Brans, Zijtaart (Veghel).
F-ino H. B. Nibbelke, Nieuwstraat 13, Veendam.
J. A. Brügemann, Kennemersingel E. 8, Alkmaar.
K. A. Bakker, Lumeystr. 9[1], Amsterdam-West, (Afd. Amsterdam).
Rev. Pastro C. Tesser, Tongerschestr. 28, Maastricht, (Afd. Maastricht).

F-no Sophie Bombeeck, Hoogeindschestr. 96, Helmond.
J. A. Koehorst, Hoogstr. 4, Enschede.
W. J. J. Fleeren, Balthasar Florisstr. 16hs., Amsterdam-Zuid.
B. P. J. Lipmann, Gen. Cronjé-straat 9, Haarlem.
S-ro Th. N. Ebbing, Westeinde D. 7, Wognum (N.-H.).
S-ro P. van Haaren, Rijkesluisstr. A 327, Oirschot.
S-ro J. B. J. van der Haar, Molijnstr. 7, Haarlem.
S-ro J. P. C. van Dijk, Vleutenscheweg 289bis, Utrecht, (Afd. Utrecht).
F-ino Driehuis, p/a. S-ro Brand, Riebeekstr. 10bis, Utrecht, (Afd. Utrecht).
Rev. Fratino Hubertis, Andreasgesticht, Springweg, Utrecht, (Afd. Utrecht).
S-ro A. P. Smeehuyzen, Nw. Daalstr. 2-bis A, Utrecht, (Afd. Utrecht).
S-ro Henr. R. Scheltinga, Ter Idzardt 26, (Nabij Wovega), (Fr.).
F-ino A. M. S. Welling, Instruistino, Kilder No. 90, (Bij Doetinchem), (Geld.).
F-ino J. Sluiter, Binnen Damsterdiep 8a, Groningen, (Afd. Gron.).
S-ro J. Burja, Plafielstraat 14, Maastricht, (Afd. Maastricht).
W. W. Walters, A.G.W.-plein 24, Veendam (Gr.).
S-ro Th. Groenewoud, Bisschopp. Kweekschool, Beverwijk.
S-ro C. Loonen, Oosterhout.
S-ro Adr. Verdegaal, Rijksstraatweg 54, Sassenheim (Z.-H.).
S-ino Petit-Peters, Zomerstraat 12, Tilburg, (Afd. Tilburg).
S-ro J. B. Bours, Olmenstraat 37, Tilburg, (Afd. Tilburg).
F-ino Rie Henssen, Scheveningschestraat 42b, Rotterdam.
S-ro A. J. S. Derks, Gemert-Mortel C. 299, (Afd. Gemert).
S-ro Ant van Zeeland, Gemert A. 240, (Afd. Gemert).
H. M. van Griensven, Beek en Donk, (Donk), (Afd. Gemert).
S-ro H. van Zeldert, Vlierboomstraat 366A, Den Haag, (Afd. 's-Gravenhage).
S-ro P. de Graaf Mz., De Cocksdorp C. 65, Texel, (Gez. lid).
S-ro Mart. F. Peels, Dommelscheweg 77, Valkenswaard, (Afd. Valkenswaard).
S-ro J. Hulskamp, Ropjeskuil 36, Alkmaar.
S-ro H. Bax, Bodegraven.
S-ro F. Hems, Emmasingel 13, Eindhoven (Afd. Eindhoven).
S-ro K. H. Dorren, Soendastraat 34, Enschede.
S-ro J. Bosters, Koepelstraat 73, Bergen-op-Zoom, (Afd. Bergen-op-Zoom).
F ino L. Thisse, Geertruidaplein 27, Bergen-op-Zoom, (Afd. Bergen-op-Zoom).
S-ro F. G. J. Maeyer, Bisschopp. Kweekschool, Beverwijk, (Gezl).
S-ro Caspar Cock, Bisschopp. Kweekschool, Beverwijk, (Gez.lid).
25 April 1932.

KION JUNA ESPERANTISTO SKRIBAS:

(Hier het vervolg van 't door een jong Esperantist gemaakt opstel. De inhoud is geheel voor zijn rekening en laat ook zien hoe een *jong* Esperantist denkt. Red.).

La Filatelistaro kaj Esperanto.

Daŭrigo).

Ekzistas ankaŭ dua speco de filatelistoj, por kiuj la filatelo estas amuzaĵo. Ili estas homoj, kiuj havas sufiĉan tempon kaj monon.

Bedaŭrinde tiu tempo ne uziĝas utile. Kiel bone ili okupus sin, se ili apogus la Esperanto-Movadon.

Sed ili ne scias, kiel sukcese Esperanto uziĝas, kiel mondlingvo. Ili ne scias, ke amaso da homoj jam scipovas Esperanton. Ili ne scias, ke Esperanto estas utila por la tuta homaro.

Unue: Esperanto estas helpilo por la sciencularo. Estas scienculoj en diversaj landoj kun diversaj lingvoj. Kiel pli granda la scienco de tiuj personoj estus, se ili pli bone komprenus personojn en ĉiuj landoj. Por atingi ĉi tiun celon devas ekzisti lingvo, por ĉiu facile lernebla kaj komprenebla. Ĉi tiu lingvo estas Esperanto. Do scienculoj studu Esperanton!

Due: Esperanto estas taŭga pacigilo. Ĉar: granda kaŭzo de malpaco estas malkompreno aŭ ke oni ne volas kompreni iun nacian lingvon. Granda kaŭzo de tiela malkompreno estas lingvodiferenco. Por forigi tiun lingvodiferencon devas ekzisti lingvo, ne dependante de nacio, lingvo, kiu estas facile lernebla por ĉiu, lingvo, kiu estas tute klara kaj komprenebla por ĉiu. Ĉi tiu lingvo ree estas Esperanto.

Do, se vi estas pacema, vi lernu Esperanton kaj apogu la Esperanto-Movadon. Pacema devas esti ĉiu Katoliko. Do ĉiu Katoliko fariĝu Esperantisto.

Estimataj gesamideanoj, vi verŝajne jes konas tiajn homojn, kiajn mi nomis je la komenco de mia artikolo. Ĉu ili havas la permeson aŭ la rajton ĉiam resti personoj, kiuj okupas sin per filatelo kaj aliaj amuzaĵoj?

Ho ne! Ili devas fariĝi homoj, kiuj batalas por la Eklezio de Dio. Kaj rimedo por tio estas Esperanto.

Tion ĉi vi pruvu al ili!

ST. WELLENS.

NEGROPASTRO

prezentis al siaj nigraj parohanoj blankan episkopon, kiu volis pridiki en ilia preĝejo. Li faris tion per la ĵenaj vortoj.

„Lia haŭto estas ja blanka, sed lia animo estas same nigra kiel la nia."